

ԳԱՅՐԵՆԻՔ

40 ՓԱՐԱ

ՕՐԱԹԵՐԹ

40 ՓԱՐԱ

Հայրենիք ասելն օր էլ հրապարակում էր արեւելեան գիշերն է Պոլսոյ և Բաղդադի համար վեց արծաթի մեծիկ կանիկի . Բաղդադի Եղեմաբար-նեան շահին ղրկած թիւ 20 Տ. ձեռքէն եկեալն արդարեւ : Երազարտ վերաբերեալ զիսկ Կոստանի պէտք է ուղղել ու Տէր Խոսրոսի Մ. Յ. Մեղիւն Պապը Ալի Գար-նի սահմանադրութեան կողմէն : Խոսրոսի սահմանադրութեան արդէաւ զիսկ երբ չէր որոշուի : Երանայման արդէ մեծիկ համար 3 դրէ է ասելն անգործ :

ԱՅԳՈՅԻՆ

ԱՂԱՍԿՈՒ Ս. ԲԱՐԹՈՒՂԻՄԵՒ
ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՎԱՆԻՔ

Ստուգարան պատմութիւնք պահովցենն դմեղ թէ՛ յիշեալ արեւելի չայս քարոզելէ ի, իւր նահատակութեան կա-րուամն յԱղբակ ընդունած Կա-րապետ թողորմած է սոյն անուց տաճարի ձախակողման անկի մէջ . վասն այնորիկ եւ անուն Առաքելոյն կառուցուած ճարտակերտ Տաճարս իւր հսկայ անխիթով, որոյ դրից քաղցրա-նով ձեւի վայելչութիւնը և ընդ մեծահաստոր քարանց ա-ռուցածքը կը յայտնեն նորա 200 տարուան մեծ մի նշանա-ւոր և վիթխարի հաստատութիւն անին :

Աղբակը՝ յորոց կը բղխին վա-ր հարստութեան հոսանքը, հետեւեալ նուիրատու վայ-ն . որք են ճոխն Դարեթ, Խոյ, Սալամաստ, Աղբակ, Երամբիկ . կէսվեռ և քիթուռ և առնեն : Եւ որպէս զի չչեղ-նով դիտմանս նպատակէն, այժմ Երամբիկ յիշել և վանքի ըն-դառնակածաւալ հողային սահ-մանի չափը . մարդագետինք, արարաց և այլ անասնեղինաց անեան յարմար շղթայաշարը-նց արօտավայրք և մակաղա-ւորք և երկակի գետոց յորդա-ւի գնացից ճրառատութիւնք . թէ՛ որոց միջոցաւ ի՛նչ առա-ւելի արդիւնք կը յարահոսեն . զի խորհին նոքա՝ որոնց անկ է Աղբը ո՛ր աստիճան նիւթա-

կան եւ բարոյական շահուց տէր կրնայ լինել երբ վանք մը այսչափ նուիրաբաշխ ժողովրդով շրջա-պատուած՝ եւ նորէն զանցառա-բար յանխնամութեան կ'դատա-պարտուի . . .

Վանքս ունի գարոց . բայց փակ, զոր յանցեալ ամի կ'Պոլսոյ սովորոց յանձնաժողովոյ Առաքե-լներէն կ'իրաւեցնեն . Եւ ինչ-քէնտի յայցելն աստ աղբակիւրա-բար 230 Օսմ լիրայից զոհմամբ վայելուչ ձեւով կառուցած էր , որ առաւել շքեղագոյն կրնար լինիլ եթէ գործատեսուչքն գու-մարին կէսը իրենց կոկորդը չը-լողայընէին . Գեթաղդարար երբ և մեղ դիպեցաւ տանամետայ մի-ջոցով վանուցս մէջ բռնակը, գը-տանք յիշեալ գարոցն իբրեւ հա-սարակաց պանդոկ : Այլ՝ որպէս զի ոչ իմ անունս արատաւորի ան-դգարոց տեղ մը կենարկս . եւ ոչ ալ նոյն չէնքի բարերարի իղձ ու նպատակն մնայ անպսակ որչափ որ կենեւէր կէս — պաշտօնականի մը ձեռնհասութեան ոյժը , բա-ցինք զգարոցն « Բերովրեան » ա-նունով . ուր այժմ կ'շարունակեն իրենց դասերը երկոտասան ցե-րեկեայ և գիշերօթիկ աշակերտք ընդ խնամով վարժապետ Անդ-րէասի Շմաւոնեան :

Նսեւ՝ չկայ վանուցս մէջ ոչ վանահայր , ոչ վարդապետ , ոչ քահանայ և ոչ բնաւ միաբան բաց ի մշակական խումբէն . միայն գեղջիկական ճաշակով ժամերգու-թիւն մը կ'կատարուի վանքի գեղի քահանայի միջոցաւ : Այլ՝ կայ վանքին մէջ Պետրոս անուն Հայ մը երկրագործական տեսուչ Պաշ-

Դալէի քանի մը հայերու կամքով վաւերացեալ . որ անկախ յո՛ւ և է ազդեցութենէ իբրեւ վարդա-պետ եւ հայրապետ միահեծան իշխանութեամբ թէ՛ նոյն իսկ վանուց և թէ՛ յիշեալ երկիրնե-րու արդեանց մշտահոսութիւնը կ'ամբարէ . կ'ճաշէ . եւ ճաշակա-կիցս առնել կ'ախորժի ինքեան խախտել կամ հաստատել նոյն ճոխապանծ վայելչութենէն :

Նուիրատու ժողովրդեան շատք՝ ինքնաշարժ և յօժարասիրտ են ի տուրս յիւրաքանչիւր ամի յամե-նայն տեսակս հասոյթից . Թողում յիշել Աղբակայ, ձիւլամէրիկոյ , եւ կէսվեռի Հայոց արդիւնաւո-րութիւնը որ անհրաժեշտ է , վա-նուց բնիկ թեմականք լինելուն առթիւ :

Առողջամիտ ընթերցողք ահա այսպիսի մեծահաշակ ու արդիւ-նառատ մի վանք որ կարող է ունենալ քանի մը պիտանի միա-բան վարդապետք , և կանոնա-ւորեալ գիշերօթիկ դպրոց մը , այժմ միայն միոյ անպիտանի որ-կորոյն գերի եղած է ի նախա-տինս տեղական Հայ իշխան անուն անապարձ անձանց . կ'պատկա-ռիմ ասել եւ ի պարժանս Աղբ-վարչ . Վանական խորհրդոյ Հայոց եւ Տեարց :

Արդ՝ եթէ կամ է Աղբ . կեդր-վարչութեան իշխանութեանն սոյն նշանաւոր ազգային հաստա-տութիւնն յիւր ողբայլի վիճակէն արտահանեալ՝ ի պէտս ազգային ժողովրդեան յառաջդիմութեան գործածել (ինչպէս որ ազգային Սահմանադրութիւնն իսկ զնոյնն

կը տրամադրէ առնել) , ապա պարտի լսել այնմ որ փորձ առ-եալ անձամբ ողջմտական ոգւով և խորհրդով կարեկցաբար կը խօսի և բուռն զօրութեամբ ձեռ-նամխել յանմիջական ընտրու-թիւն մի արժանաւոր վանահօր ի չորս բանիւրուն վարդապետաց և առաքել աստ . որպէս զի մար-տնց և պատարագիչ (որովհետեւ Սալմաստու և յայլ տեղեաց Հայ ուխտաւորք կ'երթեւեկեն շարու-նակ) մէկը տնտեսական և երկրա-գործական գործոց տեսուչ . մինն թեմական հասոյթից հաւարդ . և միւր հանուր գարոցաց եկե-ղեցեաց հսկող քարոզիչ և հեռա-վայրեց նուիրակ :

Որ ի լինելն այսպէս առանց երկբայութեան մեծ ու հաշակա-ւոր բարեք կրնայ ծնանիլ աստի թէ ի հաստատութիւն և թէ ի բար-դաւաճաս թեմական դպրոցաց և եկեղեցեաց : Որովք պիտի հրճուին արդարեւ նուիրատուքն երբ տեսնան թէ ի պէտս ազ-գայնոց յառաջդիմութեան կը մատակարարուին իրենց քիրտն ու վաստակն :

Այո՛, բաց յայտմանէ տակա-ւին քանի՛ քանի՛ այսպէս և գեր-քան զայսպէս Աղբ . նուիրական սրբավայրից հաստատութիւնք կը մնան լքեալ անկերպարան , և յա-մենայնի անպիտան ժողովրդային յառաջխաղացման ի բարիս . յորս ընդ ձեռս անարժան և ո՛չ-պաշ-տօնական անձանց յանվայել նպատակս կը վատնուին պարզ ժողովրդեան դառնածոր քրտանց արդիւնք . զորոց մանրամասն խօ-

եւ կը թողում ի պատշաճ պահուի :

Մնամ ծառայ Ազգութեան .
և Ձեզ բարեկամ արտանուէր
Յուլի 4 Վ. Սուրեն

1885 Օգոստ. 31

ի Պաշ-Գալէ

ԽՈՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՊՍՏԱՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ
ՅՈՐԵԻՆԵԼԵԱՆ-ԲՈՒՄԷԼԻ

Երեկոյնէ ի վեր լուր տալով
լաւութեամբ է թէ Սերպիսիք
Պուկարական սահմանագրութիւնը
արշաւներ են :

Ասոր իբրեւ ապացոյց յառաջ
կը բերեն թէ Պուկարիոյ իշխանը
իշխանապետութեան արտաքին
գործոց նախորդ պաշտօնեայ Պ.
Կրէքովը Սերպիսի թագաւորին
ղրկել ուղեր է յատուկ պաշտօն-
նով, սակայն Միլան թագաւորը
պատասխաններ է թէ չ'կրնար զայն
ընդունիլ :

—Մօնթէօր կըսէ թէ մաս-
նաւոր տեղեկութիւնք կը հաւատ-
են թէ Գալիա և Իտալիա մտա-
ծել են երկու զեւթանաժողովոյ
մասնաւոր Պալքանեան խնդրէն
զատ ու է խնդիր դեպքանա-
ժողովոյ չ'ներկայացուի :

Լոնտոնի , Բարիլի և Հոլ-
մի մէջ երկու կայ որ Ռուսիա
1856 ի , 71 և 78 ի համադրարին
դաշնագրոց ինչ ինչ տրամադրու-
թիւնները փոխել ուղէ , դեպքա-
նաժողովոյ դումարութեն օգուտ
բաղելով :

—Երբեք ալ կըսէ թէ մայ-
րաքաղաքիս մէջ դեպքանաժողով
մը գումարելու լուրը հետզհետէ
հաստատութիւն կը գտնէ : Այս
դեպքանաժողովը , եթէ կայսե-
րական կառավարութիւնը հրա-
ւեր կարգաւ տէրութեանց , Բու-
մէլի խնդրոյ վերջնական լուծ-
ման վրայ պիտի վիճաբանի եւ
այսպիսի տալանաւ մը վերստին
չ'ծագելու համար պէտք եղած
միջոցները պիտի ուսումնասիրէ :

—Արեւելեան թումէլիի Պուկ-
արական բանակին ետ բաշտելու
լուրը դժբաղդաբար հաստատ-
ւած չէ դեռ : Պուկարիոյ իշ-
խանը որ Ֆիլիպէէն մեկնած էր
Սօփիա վերադառնալու համար ,
կերելի թէ տէրութեանց յորդո-
րէն զատ ուրիշ պարտականու-
թեան մը հնազանդած է , տէ-

րութեան ծանուցագիրը Ալէք-
սանդր իշխանին ձեռքը ժամա-
նած չէ տակաւին :

—Կը յիշեն ընթերցողք , որ
Բումէլիի և Պուկարիոյ բոլոր լը-
րագրաց դադարման հրաման ե-
ղած էր :

Պուկարիոյ նախարարապետը
Սօփիայի թիւնօլիսի քօնութիւնը
թիւ լրագրին բացառութիւնը
նկատ , այս վերջինը 30,000 օրի-
նակ կը տարագրէ եղբւր օրը , մինչ-
դեռ 400 բաժանորդ հաղիւ ունի
եղբւր երբեմն :

—Վիեննայի լրագիրք կը ծա-
նուցանեն թէ Մօնթէօրի կադէ-
թին տնօրէն խմբագիր և ներքին
խորհրդական Պ. Գալթօֆ Սօփիա
և Ֆիլիպէ գացեր է :

Այս ճամբորդութիւնը ան-
շուշտ կարեւորութիւն մը ունի ,
վասնի Պ. Գալթօֆ Պուկար ա-
դատականաց հետ յարաբերու-
թիւն ունի և ատեւութիւն կը
անուցանէ ընդդէմ Ալէքսանդր
իշխանին :

—Ալէքսանդր կը գրեն թէ պա-
հետի զօրքերը կառավարու-
թեան հրաւիրմամբ գունդա-
գունդ Աթէնք կը դիմեն , ասոնց
թիւնը 30,000 ի հասած է , որմէ
կրնանք հետեւեցնել թէ Երուսա-
ղէմի քիչ օրէն 70,000 հոգիի բա-
նակ մը պիտի ունենայ պատրաստ
Պատերազմական գործոց պաշ-
տօնեան պարտաւորութեան է հրա-
մայել որ այլ եւս կամաւոր չըն-
դունին : Հելլեն ժողովուրդը ու
գեւորեալ է և պատրաստ ամե-
նամեծ զոհողութիւններ ընելու
իւր իրաւանց պաշտպանութեան
համար : Թեսալիոյ Հրէայք ալ
Յունական բանակին մէջ կամա-
ւոր գրուեր են . իսկ Թեսալիոյ
Մահմետականք ժողովրդեան ա-
մեն յոյցերուն կը մասնակցին :

—Սերէզէն հասած վերջին
լուրերը կը ծանուցանեն թէ Մա-
նասթըրի բանակակազմը զօրք
կը համախմբուին սրբ Արեւելեան
Մակեդոնիոյ Պուկարական սահ-
մանագրութիւնը պիտի ղրկուին :
Ճումա-Պալայի Պուկարական յա-
ռաջապահ զօրքերը Օսմանեան
զօրաց գալը տեսնելով ետ բաշ-
տուեր են :

—Թուրք լրագիր մը կըսէ թէ
Պուկարական բանակը ընդ ամե-
նը 42 հազար հոգիէ և 124 թըն-
դանօթէ կը բաղկանայ :

—Ինչպէս երէկ գրեցինք Սըր
Տ. Ուօլֆ , Վեհ. Սուլթանի հը-
րաւիրմամբ առջի իրիկուն եը-

տղի պալատը դնաց և Սուլթա-
նին հետ ճաշեց : Երբ կառքը
պալատան տոջեւ հասաւ , մեծ
արարողապետ Միւնիի փաշա ըն-
դունեց դռնիկա , որ առանձին
սրահի մը մէջ քանի մը վայրկեան
հանգստանալէ վերջը Վեհ. Սուլ-
թանին ներկայացաւ և մեծ պատ-
ուով ընդունուեցաւ :

Յետոյ սեղան նստան , սեղա-
նին ներկայ էին Վեհ. Սուլթանը ,
Սըր Տ. Ուօլֆ Պ. Մարինիչ և 4
պալատականք : Ճաշի միջոցին
Վեհ. Սուլթանը սիրալիր կերպով
տեսակցեցաւ իւր հիւրին հետ :

Ճաշէն վերջը Վեհ. Սուլթանը
մասնաւոր ունեցողութիւն մը շը-
նորհեց Սըր Տ. Ուօլֆի , տեսակ-
ցութիւնը երկու ժամ տեսեց որ
հաւանականաբար Եգիպտական
խնդրոյն վրայ էր :

Սըր Տ. Ուօլֆ ժամը Գին թերա
վերադարձաւ մի և նոյն կառքով
որով պալատ գացած էր իւր հետ
ունենալով քանի մը զինուորներ :

—Եգիպտոսի զօմիսէրներն
անուանող կայսերական հրովար-
տակը այսօր կ'սպասուի ի Բ.
Դուռն :

—Անգղիական դեսպան Սըր
Ուիլիամ Ուայթ հրաժեշտի կո-
թարապիսի Անգղիական դես-
պանատունը Սըր Տ. Ուօլֆի , որ
այսօր իրիկուն գէմ պիտի մեկնի
մայրաքաղաքէն ի Պէշխա և ան-
տի Ալէքսանդրիա :

Կըսուի թէ Սըր Տ. Ուօլֆ վե-
րջտին Վեհ. Սուլթանին պիտի
ներկայանայ այսօր հրաժեշտի ող-
ջոյն մատուցանելու համար :

—Ստամպուլ կըսէ թէ նախա-
րարաց ժողովը առջի օր Սեր-
պիական զօրաց ի Պուկարիա
մտնելու պատահականութեան
վրայ խորհրդակցեր է :

—Կը հաւատեն թէ Սերպիա
բողոք բարձր է տէրութեանց
այն վերջին ծանուցագրին դէմ
զոր դեսպանք Բ. Դրան մատու-
ցին և որոյ մէկ օրինակը Պէլլը-
րատի կառավարութեան հաղոր-
դուեցաւ : Այս վերջինը այնպէս
կը նկատէ թէ տէրութեանց ծա-
նուցագիրը պուկարական խնդ-
րոյն վերջնական կարգադրու-
թիւն մը չ'պարունակեր , և կը
յայտարարէ թէ Սերպիա այլ ևս
երկար ատեն չ'կրնար մնալ այս
անստորգ վիճակին մէջ :

Պէլլըրատէն զարնուած հեռա-
գիր մը կը ծանուցանէ թէ 16 էն
17 և 17 էն 18 լուսնալու գիշեր-

ները կառավարութեան տպա-
րանը մինչեւ առաւօտ բա-
ներ է :

Գործաւորք Աւետարանի վրայ
երգում ըրեր են որ իրենց ալ
խառութեան դադարէք մէկու
մը չըսեն , սակայն վերջը խմա-
ցուեր է որ թագաւորը ժողո-
վրդեան և բանակին կարեւոր
յայտարարութիւններ ուղղեր է :

—Լօրտ Սալիսպրի մայրաքա-
ղաքիս Անգղիական դեսպանին
միջոցաւ Բ. Դրան ծանուցեր է
թէ իւր ի նիւփօղա ատենաբա-
նութիւնը խեղաթիւրուեր է
ինքը (Սալիսպրի) Օսմանեան կայս-
րութեան ամբողջութեան և վե-
հապետական իրաւանց հակառակ
ամենափոքր դադարի մը իսկ
չունի , հետեւաբար այն ամեն
տեղեկութիւնք որ Բ. Դրան հա-
ղորդուած են և տարբեր իմաստ
ունին , բոլորովին անհիմն են :

Արտաքին գործոց նախարար
Սաիտ փաշա խնդրեր է Անգղիա-
կան դեսպանէն որ այս առթիւ
կայսերական կառավարութեան
չ'նորհալալութիւնը յայտնէ առ
Լօրտ Սալիսպրի :

—Մեծ տէրութեանց գե-
ւանք առջի օր վերստին գումա-
րեցան Բօրթի կամին նախագա-
հութեամբ և Բ. Դրան վերջին
պատասխանին վրայ խորհրդա-
ցեցան :

—Հելլենական կառավարու-
թիւնը որոշեր է 20 միլիօն ֆրանկի
փոխառութիւն մը ընել Հելլենա-
կան ժողովրդէն , բաժնետոմսեր
շրջաբերութեան հանելով , իւրա-
քանչիւրը 40 ֆրանքի արժողու-
թեամբ :

—Միտիլլիի Յոյնք 20 հազար
ոսկի հանգանակեր են դիւնքա-
կան պատրաստութեանց նպաս-
տելու համար :

Իպրալիցի Ֆիլանթիօն անուն
Յոյն մը յայտարարեր է թէ պատ-
րաստ է ինքը եւ իւր բոլոր ու-
նեցածը Յունաստանի տալ , եւ
յանձն կառնու մուրալ , բաւա-
կան է որ Հելլեն անուան արժե-
նաւոր մնայ , Ուրիշ զանազան
անձեր ալ նպաստեր են , Ռֆի-
թօփուլօ անուն Յոյն մ'ալ խնդ-
րէր է ծովամարի շոգենակի մը
հրամանատար լինել , որոյ նա
ւաստիները իւր 3 որդիքը լուսն
Ասիէ զատ խոստացեր է իւր ամ-
բողջ հարստութիւնը որ 10,000
ֆրանքի կը հասնի կառավարու-
թեան նուիրել :

—Երէկ նախարարաց ժողով
գումարեցաւ և Եգիպտական ու
Բուլղարի խնդրովը զբաղեցաւ :
Սըր Տ. Ուօլֆի հետ կնքուելիք
պայմանագրութիւնը պատրաս-
տուեցաւ : Նոյնպէս Բուլղարի
խնդրոյն համար նոր ծանուցա-
լի մը խմբագրուեցաւ տէրու-
նեանց մատուցուելու համար :
—Սերպիական զօրաց Զայչա-
րի և Նէկօթիւնի վրայ յարձակելու
լուրը ի պաշտօնէ հաստատուած
է :
—130 զինուոր եկան երէկ Տը-
րապիզոնէն :

ԱՅԹԵՆԻ ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ

Գարակէօզեան եղբայրք կտա-
լանդոյն կարգադրութեան
ամար Ամեն Ս. Պատրիարք հայ-
ր բանակցութեան սկսաւ :
—
Ամեն իորիման Սրբազան իւս-
կարար Ս. Խաչ եկեղեցւոյ քա-
ղաքական պաշտօնն ընդունած
ինկով, այս շաբթու. իսկիւտար

Պատրիարքաց յատուկ տունը պի-
տի փոխադրուի :

Մայր եկեղեցւոյ վախճանեալ
Արժ. Տ. Սարգիս քահանայի Օծ-
ման արարողութիւնը Ամեն Ս.
Պատրիարք Հայրը ինքն անձամբ
կատարեց երէկ մեծ հանդիսիւ :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՈՒՂԱՅՈՅՑ
Կանանց և Օրիորդաց
Ի Կանա
Առանին և Ընկերական

Թարգմանեց ի Գերմաներէնէ
Մ. Կ. ՆԱԶԻԿԱՆ
Անգամ արտաքին թղթակցութեան
դիւանին ի դռն Սպարապետու-
թեան :

Պարսէնակութիւն . — Այցելու-
թիւնը, այցիտումք . — Խօսակցու-
թիւն և ընկերային վարմունք . — Կար-
գադրութիւն կոչուեցի . — Սեղանի
սովորութիւնք . — Պարահանդէս . —
Խաչ . — Կանանց՝ ի ճանապարհոր-
դութեան, օտար տանց մէջ օթեալ
նաժ տանն ունենալիք վարմունքն և
պարտիք հիւրընկալութեան . — Քա-
ղաքավարութիւն . — Ընկերային յա-
րաբերութիւնք օրիորդաց ընդ արս .

—Վայելուչ տուն մը կահ կարասեաց
կարգադրութիւնը . — Արդուդարդ .
Գաղտնիք արգելադրու . — Հանդեր-
ձասնեակ . — Վարմունք. վարմունք
ծառայից հետ . — Նամակագրութիւն
տիկնայց :

Վաճառման կեդրոնատեղին է,
տպարան Պարտիզպանեան, Կ. Պօլիս
Իրկա փաշա խան թիւ 3 :

Կ. դռնուի նաեւ ի Բերա Պ. Վայ-
սի գրատունը, Ղալաթիա Յ. Արշակ
էֆէնտիի վաճառանոցը . ի Պահճէ
գալու ջրավաճառ Պօղոս սղայի խա-
նութը և Հայ գրավաճառաց քով ի
գին 10 դր :

ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՕՐԱՅՈՅՑ
1886

Սեփականութիւն

Ս. Փրկչի Աղբ. Հիւանդանոցին

Գին 3 Ղրուշ

Տպագրութիւն Գ. Պալատտեան

(Արամեան)

Կեդրոնատեղին է Թակուբեան
խան թիւ 14 .

ՄԱՆՈՒԷԼ Կ. ՄԻՐԱԽՈՐԵԱՆ

Նկարագրական
Ուղեւորութիւն ի Հայաբնակ Գաւառս
Արեւելեան Տաճկաստանի

Տեղագրութիւնք
Սարէն, և Զորէն, Հնէն և Նորէն
Պիտանի գիտնոց

Մասն Ա. Բ. Գ. (աւարտ)
Հայաբնակ գաւառաց ընդհ. նը-
կարագրութիւնն, տեղագրութիւնն-
աշխարհագրութիւնն, վիճակագրու-
թիւնն, շէն և ամալի վանօրէից նը-
կարագրին, աւանդութիւնք, և այս
նիւթեր պարունակող Աղբ. գործ մի
է ամենակարեւոր և հետաքրքրա-
կան, գրուած չրջահայեաց և շատ
նուրբ տեսութեամբ, արժանի ա-
մեն Հայու յաճախակի վերժանու-
թեան :

Կը դռնուի բոլոր գրավաճառաց
քով, կեդրոնատեղին է ի Պօլիս
Պահճէ-գալու հացագործի փառն
դէմ Գ. էֆ. Ճոնեանի վաճառատուն,
թիւ 11 :

Գին . — Ա. և Գ. մասերն 8 ալան,
իսկ Բ. մասն 10 դահէկանի . վար-
ժարանաց համար գոհացուցիչ զեղչ
կը լինի և յանձնարարութիւնը ճշդիւ
կը կատարուին :

թեամբ, անծանօթ մարդը երէկ իրիկուն եկաւ դը-
տաւ զիս և տղան յանձնելով ըսաւ : «Պէտք է փա-
րիդէն 23 կամ 30 մղոն անդին տանիլ, անմիջապէս
մեկնեցէք, փողոցին անկիւնը կառք մը պիտի գըտ-
նէք որ ձեզ կսպասէ : Պէտք չունիմ ձեզի ըսելու,
աւելցուց անծանօթը, որ այս ծառայութեան հա-
մար պիտի վարձատրուիք : հնազանդեցայ, շարու-
նակեց Սօլանթ անծանօթին խօստացած վարձատրու-
թեանը վստահ ըլլալով :

- Ուրեմն բան մը չէ՞ք գիտեր :
- Ոչինչ, տիկին, կերպնում ձեզ :
- Զեր անունն ի՞նչ է :
- Ուօլֆն տիւ Պուա, պատասխանեց Սօլանթ ա-
ռանց վարանման :
- Փարիզ կը բնակէք :
- Այո, տիկին :
- Զեր հասցէն տուէք ինձ :
- Սէն Տընի փողոցն թիւ 70 :
- Լաւ :
- Մարդ իզուհին քիչ մը մտածելէն վերջը շարունա-
նեց .
- Այս տղուն համար խանձարուը մը գնելու ըզ-
գուշութիւն ունեցեր են :
- Եւ շատ գեղեցիկ, տիկին :
- Անոր վրայ դառնաւ թանկերը պիտի փոխէք :
- Որքէն ըրի . տիկին, միւս տիկնոջ հրամանաւ :
- Ա՛հ . . . ուր են փոխածներդ :
- Պզտիկ ծրար մը ըրի, ահաւասիկ :

Տիկին տը Բէրնի դարակները բացաւ և Սօլանթի
ցուցուց ինչ որ հարուստ երախայի մը խանձարուը
կը կազմէն :

—Երախային վրայ դառնաւ ձեռքը ամենքն ալ հա-
նեցէք և ասոնք հագցուցէք, ըսաւ նա :

Երախան արթնցած էր, իւր պզտիկ գեղեցիկ
աչքերը բանալ սկսեր էր, եւ իւր շրթանց շարժման
մէջ կը տեսնուէր փոքրիկ վարդագոյն լեզուին շար-
ժիլը :

Սօլանթ նոյնն ըրաւ ինչ որ ըրած էր Անիէւի
դայեակը . շաքարախառն դաւաթ մը ջուր պատրաս
տեց և երախային խմցուց : Յետոյ անոր խանձարուը
քակելով, տիկին տը Բէրնի հրամանին համեմատ
նոր խանձարուը մէջ փաթտեց :

—Դեղեցիկ ճակատագիր մը կսպասէ անոր, եր-
ջանիկ պիտի ըլլայ, կըսէր նա ինքնիքն . սուկայն
մայրը . . . քիչ մը վերջը մանուկը նորէն քնացաւ :
Սօլանթ օրորոցին մէջ պտուկեցուց և անոր քով նըս-
տաւ : Գանի մը վայրկեան առաջ տիկին տը Բէրնի
դուրս ելեր էր : Կէս ժամ վերջը Սօլանթ տիկինին
վերադարձը տեսաւ նորատի կնոջ մը հետ որոյ տար-
օրինակ դժգոհութիւնը և վշտահալ նայուածքը
զարմացուցին զինքը :

—Կարծես արձան մ'է որ կը քայլէ, ըսաւ ինք-
նիքն :

Տիկին տը Բէրնի մարդիզուհին մինչեւ օրորոցին
առջեւ մղեց : Նորատի կնոջ աչքերը երախային երե-
սին հանդիպեցան . իսկոյն ճիշ մը արձակելով ետ

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՅ

Կ. Պոլիս Թանգիգ Էօնիս փողոց թիւ 59

ճիշդ դեմ առ դեմ աղբիւրից

(Հաստատեալ 1 օգոստոս 1885)

Շատեր աղին մերաղնէից՝ մի քանի ձախող ձեռնարկունեւ ըստ անյաջողութեան վրայ, իւրենց հաստատ կարծիք չինած էին թէ, Հայը այս տեսակ գործ չկրնար յառաջ տանիլ, այլ միայն օտարն է ընդունակ:

Այս թիւը կարծիք չնշելու համար, վաճառատան հաստատ մանէն յայս օր անցած ժամանակամիջոցը բաւական ապահով երաշխիք մը լինելով, յուսալից եմ թէ սիրելի ազգայնոցս կողմանէ քան զառաջինն ուսուել համակիր ընդունելութիւն վայելելու բախտաւորութիւն պիտի ունենամ:

Վաճառատանս մէջ կը ծախուի նպարեղէնի վերաբերեալ ամեն տեսակ ընտիր ապրանք՝ փոքր

թէ մեծ քանակութեամբ, « Գրան Բուք » և թէ երաշխաւորեալ վճարմունք կԱՆԽԻԿ են:

Մեծն Տէօֆէնեանց

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՅՑԵՏՈՄՈՒ

Հաւագոյն քաւթօնի վրայ ամէն լեզուաւ կը պատրաստուի ի գին 100 հատը 10 դէն. պէտք ունեցողները պէտք է գիտեն, Արամեան տպարան, Յակոբեան խան 13 Կ. Պոլիս:

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ

ՍԻՐՈՒՆ ԶԲՕՍԱՐԱՆ

Մանկանց երկրորդ գիրքը 56 գեղեցիկ պատկերներով զարդարուած

Սոյն դասագիրքը ասկէց առաջ հրատարակեալ ԳԵՐԱԿԱՆ ԿԱՆ ՄԱՆ ԳՐԻՔԻՆ Բ. մասն է. և կը պարունակէ՝ մանկական երգեր, կարճ հատուածներ, առածներ, առակներ և փոքր պատմութիւններ:

Գինն 2 դահեկան:

Կը վաճառի Մարգարեան գրատունը, Մերձան փողոց: Գարեցաց համար 0/0 15 դեղէ կը լինի:

ԳԵՐԱԿԱՆ

ԿԱՄ

ՄԱՆԿԱՆՑ ԳԻՐԻՔԻՆ

Բոլորովին նոր ոճով Ե. Տպագրութիւն Պատկերազարդ

Գին 10 դարայ

ՆՈՐ ՀՐԱՏՈՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՏՐԱՄԱՐԱՆՈՒԹԵԱՆ Յօրինեաց ԽՈՐԷՆ Վ. ԳԱՐ. ԱՇԸԽԵԱՆՑ

Հրամանաւ հեղինակին Տ. Խորէնայ Եպիսկոպոս Հ. Վ. Արմաշու

Հասարակաց կրթութեան պաշտօնէին վաւերացմամբ

Երկրորդ տպագրութիւն

Ի Նիկիոմիդա

Ի տպարանի 2. Ս. Աստուածածնի վանան 1884

Տրամաբանութեան համառոտ այս դասագիրքը՝ որ 1871 թուականին տպագրուած է՝ ազգային վարժարանաց մէջ կարեւոր պէտք մը լեցնելու գործածուելով՝ սպասած և շատ տեղերէ խնդրուած էր: Հեղինակը, Արմաշու վանահայր Գեր. Խորէն սրբ-

աղան, վերստին այժէ անցնելով տպագրել տուած է:

Կը գտնուի գրադասարանաց քով Գինն է (6) վեց դահեկան:

ՀԱՅ ԹԻՅՈՎԱՃԱՌ

Թանգիգ փողոց, աղբիւրին մօտ, Թիւ 70

Այս վաճառատուն՝ որ մէկ տարիէ աւելի ժամանակէ ինչ իւր յաճախորդները գոհացնելու ջանք չէ խնայած, կը ծանուցանէ թէ Չինաստանի և Ճապոնի բերքերէն այս անգամ զանազան տեսակ (չայ) բերել տուած է յատկապէս, և կը խնդրէ սիրելի ազգայիններէ, մանաւանդ զաւառացի Հայ (Armenian) օնծիրներէ որպէս զի հաճին գէթ մի անգամ ի մօտոյ տեսնել իւր ապրանքներն և վործել թէ աւսակաց լաւութիւնը, և թէ գիներու աժանութիւնը:

ՏԵՐ—ԽՈՐԱԳԻՐ

Մ. Բ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ

եռ քաշուեցաւ, յետոյ մօրը դառնալով աննկարագրելի նայուածքով մը ըսաւ.

— Մինչեւ ծայր դացեր էք, ոչինչ արդելք չեղաւ ձեզի. և առանց ամօթի և առանց խղճի խայթի գործեցիք այս ոճիւրը:

— Աղջիկս, քանի մը օրէն չնորհակալ պիտի ըլլաք մեզ:

— Իմ դժբաղդութեանս, այնպէս չէ՞ մայր իմ, և այն ահաւոր պատասխանատուութեան որ իմ վրայ պիտի ծանրանայ:

Պահ մը ընկճեալ մնալէ վերջը ինքզինքը ժողուելոց:

— Ուրեմն, շարունակեց նա վայրագ աղգուածութեամբ մը, յետոյ մը թշուառ կիւն մը մայր մը կայ որ իւր զաւակը ձեզի տալու չափ անզգամ և վատ եղած է:

Հեծեծանք մը ելաւ անոր կուրծքէն, և մարդիկ հիշին մեկէն ի մէկ սենեկէն դուրս ելաւ:

Տիկին տըճէրնի Սօլանթի մօտեցաւ որ յապաւը կրթեալ էր. և ձեռքը անոր ուսին վրայ դնելով, իշխանական ձայնիւ մը ըսաւ անոր:

— Չըլլայ որ կրկնէք ո և է մէկուն ինչ որ կը ըլլէք, ինչ որ լսեցիք:

— Լուռ պիտի մնամ, պատասխանեց Սօլանթ:

— Մանաւանդ թէ գիտցած ըլլաք որ ձեր ապահովութիւնը ասկէ կախեալ է, աւելցուց տիկին տըճէրնի:

Այս խօսքին վրայ դուրս ելաւ:

— Ինչ զարմանալի բան է այս, ըսաւ ինքնիւրեն Սօլանթ չկրնալով իւր զարմացումը զսպել. այս ամենը խորհրդաւոր է, ինչ պատահած է հոս ուրեմն:

Երկար ատեն խորհրդածութիւն ընելու ժամանակ չունեցաւ. վասն զի սենեկին երկու դռներէն մին մեղմիւ բացուեցաւ և մարդիկուհին անոր մօտ յառաջացաւ ստուերի մը պէս սողոսկելով:

— Դ՞ուք բերիք այս տղան, հարցուց անոր յած ձայնով:

— Այո, տիկին պատասխանեց Սօլանթ միեւնոյն ձայնով:

— Ըսէք ինծի ուրկէ՞ առիք:

Սօլանթ շուրջեցաւ:

— Բայց տիկին . . . թոթովեց նա:

— Մայրը կը ճանչնա՞ք:

— Ոչ տիկին, պատասխանեց Սօլանթ, իւր նախկին հանդարտութիւնը վերստանալով:

— Ուրեմն դարձեալ կը կրկնեմ. ուրկէ առիք այս տղան:

— Նրէկ իրիկուն յանձնեցին ինձ զայն:

— Ո՞վ:

— Մարդ մը:

— Ո՞վ է այդ մարդը:

— Չեմ ճանչնար:

— Ո՞վ վճարեց ձեզի:

— Այդ ալ չեմ գիտեր:

— Ա՞նչ:

— Ես հարուստ չեմ, կրկնեց Սօլանթ անկեղծու-